

# Cirkev v dome

Zbehy, 19.1. 2025

Centrum spoločného duchovného života je rodina a jej prirodzeným priestorom je dom (byt), kde žijú jej členovia a kde majú „pozemský“ domov. Potom, čo veriaci človek v Pána Ježiša Krista trávi čas v samote, v modlitbe k Otcovi v Duchu Svätom, vo svojej izbe za zatvorenými dverami (por. Mt 6:6), objavuje vo svojom srdci potrebu spoločného zdieľania s druhými. Nikto z nás nie je stvorený ako osamelý ostrov, ale žijeme vo vzťahoch a spoločenstve s druhými ľuďmi, najprv v manželstve, potom v rodine, širšej rodine – vrátane bratov a sestier v Pánovi, – s priateľmi, spolužiakmi, spoluobčanmi, kolegami a ďalšími ľuďmi. Prvotným a základným priestorom zdieľania – vrátane zdieľania Božieho slova a modlitby – je rodina (v užšom alebo širšom význame, najmä pre deti a slobodných), resp. manželstvo pre tých, ktorí ešte nemajú deti. Tento prirodzený poriadok by mal byť viditeľný aj v duchovnom živote s Bohom.

V židovstve sa po zničení Jeruzalemského chrámu v roku 70 po Kr. stala základným priestorom duchovného života a bohoslužby rodina. „Obetným oltárom“ je rodinný stôl, kde sa požehávajú nápoje a jedlo. Tuná sa vzdáva v modlitbe chvála Hospodinovi (JHVH), Bohu Izraela, ktorý je v strede svojho putujúceho ľudu, či už uprostred národov sveta (v diaspore) alebo v zemi Izraela (erec Jisrael).

*„Teraz však, ak budete poslušní môjmu hlasu a zachovávať moju zmluvu, budete mojim výberom (zvláštnym vlastníctvom) zo všetkých národov, lebo moja je celá zem. A vy budete moji: kráľovstvo kňazov a svätý národ! – to sú slová, ktoré teraz povedzte synom Jisraela.“* (Ex 19:4-5, vlastný preklad)

Židovský otec rodiny ako „kňaz“ v svojom dome, pri stole v šabat alebo iný sviatok, chváli Hospodina (JHVH) a ako Áron požehnáva svoje deti (por. Nm 6:24-26). Žena ako matka domu chváli Hospodina (JHVH) a zapaľuje svetlá šabatu alebo sviatočné svetlá, aby Hospodin prežiaril svojou slávou a prítomnosťou celý dom.

Raná cirkev, v ktorej strede stál zmŕtvychvstalý Mesiáš Ješua (*Isus* v gréckej pravoslávnej výslovnosti, *їісь* v staroslovenskej, *Ježiš* v tradičnej slovenskej výslovnosti), sa zhromažďovala v domoch. Apoštol Pavol spomína *Akvilu a Prisku s cirkvou v ich dome* (por. 1 Kor 16:19) a *cirkev v dome Filemona* (por. Flm 1:2). V Skutkoch apoštolov sa spomína (dom) *Lýdie vo Filipách* (por. Sk 16:4) alebo dom Márie, matky Jána Marka (por. Sk 12:12). A v zásade aj zrodenie ranej cirkvi

bolo v jednom z väčších Jeruzalemských domov, doslova v „hornej sieni“, kde apoštoli očakávali zoslanie Ducha Svätého (por. Sk 2:14). Po zoslaní Ducha Svätého potom učeníci *po domoch lámali chlieb* (por. Sk 2:46).

Domy neboli výlučným miestom stretávania sa Ježišových nasledovníkov. Raná cirkev sa prirodzene zhromažďovala aj v jeruzalemskom chráme (por. Sk 2:46; 3:1) a v synagógach (por. Skl 13:14-15; 17:1-2), a to až do zničenia chrámu Rimanmi a ich vylúčovania zo synagóg (por. Jn 16:2). Mimo toho sa Ježišovi nasledovníci zhromažďovali na bezpečných miestach, akými boli v dobe prenasledovania rímske katakomby. Samostatné bohoslužobné miesta kresťanov sú známe od 3. storočia po Kr. (tzv. *domus ecclesie*, čiže „domy cirkvi“) a najmä 4. storočia po Kr., kedy začali byť budované kostoly, chrámy, katedrály, neskôr modlitebne, zborové domy a pod. Návrat k cirkvi v domoch podľa vzoru ranej cirkvi nepopiera význam verejných miest zhromažďovania kresťanov, priestoru spoločnej modlitby a „lámania chleba“ (Pánovej večere, Eucharistie, agapé). Dáva však prorocký dôraz na potrebu vrátiť spoločný duchovný život do rodín a rodinných spoločenstiev. Verejný bohoslužobný priestor v miestnej cirkvi (farnosti, zbore) nemôže a nemá nahradiť ani osobný duchovný život a „spoločenstvo s Pánom“ ani „rodinnú“ cirkev v dome.

Práve v cirkvi v dome môžeme ako veriaci v Krista žiť **sväté a kráľovské kňazstvo**, ako nás nabáda Prvý Petrov list:

*„Aj vy sa dajte zabudovať ako živé kamene do duchovného domu, aby ste sa stali svätým kňazstvom, ktoré bude prinášať duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista“* (1 Pt 2:5)

*„Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste oznámili veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predivného svetla.“* (1Pt 2:9)

Ako svätí a kráľovskí kňazi máme vlastné povolanie, ktoré vychádza z poslania a poverenia nášho veľkňaza podľa rádu Melchizedechovho, ktorým je Ježiš (por. Hebr 5:6; 7:1-3). Práve spoločenstvo s ním, ako naším veľkňazom, je predpokladom pre to, aby sme naplno žili povolanie kráľovských kňazov:

1. Spoločnou modlitbou chvály: *„Skrze neho teda ustavične prinášajme Bohu obetu chvály, čiže ovocie pier, ktoré vyznávajú jeho meno“* (Hebr 13:15).
2. Svätým životom, ktorý sa týka celého človeka, nielen duše, ale aj tela: *„Rovnako, ako je svätý ten, čo vás povolal, aj vy buďte svätí v celom svojom počínaní. Veď je napísané: Budte svätí, lebo ja som svätý!“* (1 Pt 1:15-16). *„Povzbudzujem vás teda, bratia, pre Božie milosrdenstvo, aby ste*

*odovzdávali svoje telá ako živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, ako vašu rozumnú službu Bohu“ (Rim 12:1)*

3. Službou zmierenia a modlitbou príhovoru: *„Vyznávajú si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli uzdravení. Veľa zmôže účinná modlitba spravodlivého“ (Jak 5,16; por. 2 Kor 5,18-20; Ef 6:18).*
4. Službou požehňávania: *„Neodplácajte sa zlým za zlé ani zlorečením za zlorečenie, naopak, vy žehnajte, lebo ste boli povolaní, aby ste sa stali dedičmi požehnania“ (1 Pt 3:9).*
5. Duchovnou, psychickou a praktickou vzájomnou podporou: *„Neste si navzájom bremená, a tak naplníte Kristov zákon“ (Gal 6:2).*
6. Spoločným duchovným bojom proti Zlému a všetkému zlu: *„Napokon posilňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci. Oblečte sa do plnej Božej výbroje, aby ste mohli obstáť proti úkladom diabla... Bedrá si prepášte pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti a obujte si na nohy pripravenosť na ohlasovanie evanjelia pokoja. Nadovšetko uchopte štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy toho Zlého. Vezmite si prilbu spásy a meč Ducha, ktorým je Božie slovo (Ef 6:11-12.14-17).*

V cirkvi v dome môžeme žiť naplno aj **prorockú službu**, ktorú ohlasoval prorok Joel a naplnila sa v biblický sviatok Šavuot (Turice, Letnice) po zoslaní Ducha Svätého na Ježišových nasledovníkoch:

*„V posledných dňoch, hovorí Boh, vylejem svojho Ducha na každé telo. Vaši synovia a vaše dcéry budú prorokovať, vaši mladíci budú mať videnia a vašim starcom sa budú snívať sny. V tých dňoch vylejem svojho Ducha aj na svojich služobníkoch a svoje služobnice a budú prorokovať“ (Sk 2:17-18).*

Prorocká služba sa dá realizovať len v úzkom osobnom spoločenstve s Duchom Svätým. Prorok počúva Pána, jeho Slovo a poznáva Božiu vôľu pre konkrétnu situáciu. V Jánovom evanjeliu čítame ako Ježiš hovoril učeníkom: *„U Prorokov je napísané: Všetci budú poučení od Boha. Každý, kto počul Otca a dal sa ním poučiť, prichádza ku mne“ (Jn 6:45).* Aj v liste Hebrejom autor ohlasuje naplnenie proroctva Jeremiáša o novej zmluve: *„...lebo toto je zmluva, ktorú uzavriem s domom Izraela po tých dňoch, hovorí Pán. Svoje zákony vložím do ich mysle a napíšem ich na ich srdcia. Budem ich Bohom a oni budú mojím ľuďom. A nikto už nebude poučať svojho blížneho ani brat svojho brata slovami: „Poznaj Pána!“, lebo ma budú poznať všetci, od najmenšieho po najväčšieho.“ (Hebr 8:10-11; por. Jer 31:31-34).* Služba prorokovania je v cirkvi na vzájomné poučenie, povzbudzovanie, potešovanie (por. 1 Kor 14:31).

V cirkvi v dome sa akoby v „škole Ducha Svätého“ učíme nielen odolávať žiadostiam svojho tela (por. Gal 5:16-21.26), ale aj prinášať ovocie Ducha (por. Gal 5:22-25). Usilujeme sa nielen o väčšie dary Ducha Svätého, ale kráčať najvzácnejšou cestou – **cestou lásky** (por. 1 Kor 11:31-12:13). A do tejto „školy“ nechodíme len na hodinu-dve, tak ako do zboru alebo chrámu raz do týždňa, ale v tejto škole žijeme denne, sedem dní v týždni. Doma sme vždy najpravdivejší. Duchovný život v cirkvi v dome potom v pravde odráža – ba priam zrkadlí – náš skutočný stav kráčania s Bohom a očakávania druhého príchodu nášho Pána a Mesiáša.

K tejto časti dodávam slová môjho priateľa a staršieho brata Janka: *„Rodiny sú dôležité, lebo ide o život. Je potrebné ich povzbudzovať, napomáhať im hľadať pokoj v dušiach rodín okolo nás.“*

Spolu s apoštolom Pavlom sa na záver môžeme modliť za naše domáce cirkvi, ako aj za jednu cirkev, ktorá je Kristovou nevestou:

*„A vás nech rozhojní a obohatí Pán takou láskou vospolok a ku všetkým (ľuďom), akú máme aj my k vám a nech vám utvrdí srdcia, aby ste boli bez úhony v svätosti pred našim Bohom a Otcom, keď náš Pán Ježiš príde so všetkými svojimi svätými.“* (1 Tes 4:12-13).

brat Andrej